

ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΑΒ	9060
20 ΔΕΚ. 2012	

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΟΥΣΗΣ   Πολιτικό Γραφείο: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας   Τηλ. Επικοινωνίας: 2103707960, 7961

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

- 1) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
- 2) ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΘΕΜΑ: «ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΛΕΠΤΟΚΟΜΜΕΝΟ ΚΑΠΝΟ ΓΙΑ ΤΣΙΓΑΡΑ»

Παρακαλώ όπως τοποθετηθείτε επί του ζητήματος που τίθεται στο υπόμνημα των βιομηχάνων καπνού από το Αρχάνι Φθιώτιδος σχετικά με την απαλλαγή από την εγγύηση και τη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το λεπτοκομμένο καπνό για τσιγάρα.

Αθήνα, 17-12-2012

Ο αναφέρων Βουλευτής

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΟΥΣΗΣ

Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας
ΛΑΪΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ-ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

(1)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ ΚΑΠΝΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΑΝΙ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Χρήστος Β. Φωτόπουλος Καθηγητής Marketing-Management Τροφίμων και Πρόεδρος
του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων
του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
(e-mail: chfotopu@cc.uoi.gr)

ξ.Ν. 694646028)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο προστατευτισμός της ΚΑΠ και η παρεχόμενη άμεση ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος βαίνει προς εξαφάνιση και προβάλλει η αναγκαιότητα της ελεύθερης αγοράς. Η δημιουργία οικονομιών κλίμακας σε ότι αφορά την παραγωγή των αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα είναι δύσκολη έως ανέφικτη με βάση τα διαρθρωτικά προβλήματα και τα χαρακτηριστικά της μέσης ελληνικής αγροτικής οικογενειακής μονάδας. Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας συνεπώς, μπορεί να προέλθει ουσιαστικά μόνο μέσα από τη βελτίωση ή διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών τους και την καινοτομία με έμφαση στην ιδιαιτερότητα ή την ποιότητα.

Ανάμεσα στις διακριτές δυνατότητες διαφοροποίησης εντάσσεται και η «επωνυμοποίηση» των προϊόντων αγροτικής παραγωγής. Αυτό δίνει περιθώρια ανάπτυξης και έμφασης στα βιολογικά προϊόντα, τα ΠΟΠ προϊόντα, τα νέα προϊόντα, κλπ. Ταυτόχρονα καθιστά αναγκαία την μετατόπιση του κέντρου βάρους από την παραγωγή στην επιχειρηματικότητα, την εμπορία και το marketing. Η προσαρμοστικότητα των ανθρώπων και των δομών, η καινοτομία, η ορθή διαχείριση της αλλαγής, η ανάπτυξη οριζόντιων και κάθετων συνεργασιών ομάδων, η ποιότητα και η ευελιξία είναι πλέον απαραίτητες για την αποτελεσματική και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα και ξεπερνά αλλά και ολοκληρώνει κλασικούς και παραδοσιακούς ρόλους. Η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας σε μικρές αγροτικές επιχειρήσεις είναι πολύ δαπανηρή και κοστοβόρα και μόνον ο συνεργατισμός είναι δυνατό να αποσβέσει το πολύ υψηλό κόστος απόκτησης της.

2. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ

Ως εκ των ανωτέρω μια ομάδα νέων αγροτών από το ορεινό χωριό Αρχάνι του Δήμου Μακρανώμης του Νομού Φθιώτιδος αναγκάστηκε, με την κατάργηση των οικονομικών ενισχύσεων. (το κόστος υπερέβαινε τη μέση τιμή πώλησης) να σταματήσει την καλλιέργεια του καπνού Virginia, παρά την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού (ξηραντήρια, καπνοφυτευτικές, κοπτικές, κλπ μηχανές) που είχαν επενδύσει. Η περιοχή του χωριού Αρχανίου όπως επισημαίνεται από τη Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδας χαρακτηρίζεται ως ημιορεινή και ορεινή, δηλαδή περιοχή με εδάφη οριακής γονιμότητας που παράγονται ποιοτικά άριστο προϊόν. Όμως οι μειωμένες αποδόσεις δεν επιτρέπουν εναλλακτικές λύσεις πέραν του καπνού. Βέβαια η οικονομική ενίσχυση θα καλύπτει μέρος του εισοδήματος τους μέχρι το 2013, αλλά νέοι άνθρωποι που πέραν του χρόνου αυτού έχουν 15-25 χρόνια ενεργούς απασχόλησης, τι προοπτικές μπορεί να έχουν όταν όπως καταγράφεται και από τη Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις για άσκηση επαγγελματικής αγροτικής απασχόλησης. Η υψηλή ανεργία όπως έχει διαμορφωθεί στα ασπικά κέντρα, ιδιαίτερα στα περιφερειακά, αποθαρρύνει οποιαδήποτε σκέψη για αστυφιλία.

Προβληματίστηκε η ομάδα των καπνοπαραγωγών του πως θα βγουν από το αδιέξοδο και κατέληξε μετά από συζητήσεις και επαφές με επιστήμονες και αρμόδιους του καπνού ότι δεν μπορεί να αλλάξει καλλιέργεια διότι αυτή γνωρίζει πολύ καλά αλλά και έχει επενδύσει όλο το μηχανολογικό εξοπλισμό που ακόμα δεν έχει αποσβεσθεί. Αφού απέρριψε όπως

προαναφέρθηκε την ποικιλία Virginia η ομάδα επικεντρώθηκε στην καλλιέργεια και παραγωγή μίγματος τριών ντόπιων αρωματικών ποικιλιών (νέο προϊόν) εφαρμόζοντας το σύστημα καλλιέργειας βιολογικής γεωργίας (διαφοροποίηση του προϊόντος). δηλαδή, την παραγωγή βιολογικού καπνού χωρίς χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα με στόχο την παραγωγή και κατανάλωση ενός απόλυτα φυσικού προϊόντος χωρίς υπολείμματα φαρμάκου και όπως αναφέρει η διεθνής βιβλιογραφία με λιγότερη πίστα και νικοτίνη και εντονότερα φυσικά αρώματα. Η συμφωνία προέβλεπε την κάθετη διαχείριση καλλιέργειας, παραγωγής, επεξεργασίας, μεταποίησης και πώλησης του καπνού (οριζόντια και κάθετη συνεργασία ομάδας). Συγκεκριμένα φιλοδοξούσαν παραμένοντας στην καπνοκαλλιέργεια όχι μόνο να παράγουν την πρώτη ύλη, αλλά παράλληλα να οργανώσουν και την μεταποίηση της μέσω των οικογενειών των – οικοτεχνικών μονάδων παράγοντας λεπτοκομμένο καπνό που θα πωλείται για την κατανάλωση στριφτών τσιγάρων. Οι δοκιμές πώλησης του προϊόντος που έγιναν από την ομάδα δείχνουν έντονο ενδιαφέρον από την πλευρά των καταναλωτών γεγονός που μπορεί να προμηνύει τη βιωσιμότητα της οικοτεχνικής μονάδας αποδίδοντας ένα ικανοποιητικό εισόδημα στις οικογένειες και το σημαντικότερο αποδεσμεύοντας την ομάδα από τις οικονομικές ενισχύσεις.

3. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ

Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζει τα κατώτατα όρια φορολόγησης για τα προϊόντα του καπνού. Τα εν λόγω κατώτατα όρια τροποποιήθηκαν για τελευταία φορά από την Οδηγία του Συμβουλίου 2002/10/EK/12-2-02. Σύμφωνα με αυτή την τροποποίηση, το ελάχιστο επίπεδο ειδικών φόρων κατανάλωσης για το λεπτοκομμένο καπνό για τσιγάρα θα πρέπει να φθάνει το 36% της τιμής λιανικής πώλησης συμπεριλαμβανομένων όλων των φόρων, ενώ για τα τσιγάρα καθορίζεται στο 57%. Ο χαμηλότερος ελάχιστος συντελεστής που εφαρμόζεται στον λεπτοκομμένο καπνό για τσιγάρα δικαιολογείται από το γεγονός ότι αυτός ο καπνός είναι ημιτελής και χρησιμοποιείται από τους καταναλωτές που "στρίβουν" οι ίδιοι τα τσιγάρα τους και είναι ως εκ τούτου αναγκασμένοι να αγοράζουν και άλλα υλικά. Ωστόσο, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίζουν τα επίπεδα της φορολογίας τους πάνω από τα ελάχιστα επίπεδα συντελεστών. Η Ελλάδα επέλεξε να εφαρμόσει ειδικό φόρο κατανάλωσης ίσο με 59% της τιμής λιανικής πώλησης στον λεπτοκομμένο καπνό για τσιγάρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 1.1 της Οδηγίας 92/12/EOK/25-02-92 σχετικά με το γενικό καθεστώς της κατοχής, της κυκλοφορίας, και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, θα πρέπει οι βιομήχανοι – βιοτέχνες που επιθυμούν να παράγουν λεπτοκομμένο καπνό να ζητούν την έκδοση άδειας από τις φορολογικές αρχές, έτσι ώστε εγκαθίστανται εγκεκριμένοι διαχειριστές αποθηκών, κατατίθεται εγγύηση για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης (για την Ελλάδα είναι 293.410 ευρώ), τηρούνται βιβλία, κλπ. Τα κράτη μέλη δύναται να παρεκκλίνουν από αυτή την υποχρέωση εφόσον το κρίνουν ορθό, όπως επίσης έχουν τη δυνατότητα (εντός των ορίων της οδηγίας) να καθορίσουν και να απλουστεύσουν τις υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούνται από τους παραγωγούς προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Προς το παρόν δεν έχει υποβληθεί αίτημα των ελληνικών αρχών για καθιέρωση περισσότερο ευέλικτων διαδικασιών.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παραπάνω Οδηγία άρθρο 2 παραγ. γ (άλλα καπνά) υπάρχει δυνατότητα μείωσης του ειδικού φόρου κατανάλωσης σε 20% για περιπτώσεις διαφοροποιημένων (βιολογικών) προϊόντων καπνού που έχουν ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά (γεύση, καυστικότητα, κλπ). Εξάλλου, υπάρχει προηγούμενο κρατών μελών για παρόμοιες περιπτώσεις όπως η Ιρλανδία με φόρο 19,36% και η Δανία με 20% για βιομηχανίες παρασκευής λεπτοκομμένου κάπνου.

4. ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

Η αξιοθαύμαστη αυτή προσπάθεια της Ομάδας των νέων αγροτών από το Αρχάνι Φθιώτιδας παρότι καλύπτεται από τις Οδηγίες της Κοινότητας αντιμετωπίστηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ως βιομηχανία με τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις (-εμπύηση 293.410 ευρώ και ειδικό φόρο κατανάλωσης 59%)

Οι νέοι αγρότες από το Αρχάνι ζητούν από την πολιτεία τη ρύθμιση του νομικού πλαισίου, ώστε να απαλλαγούν από την εγγύηση ή να μπει μια συμβολική εγγύηση της τάξεως των 1.000 ευρώ και να μειωθεί ο φόρος κατανάλωσης στο ύψος του 20%, στόχοι που θεωρούνται συνάδελφοί τους, ανταγωνιστές στην Κοινότητα από την Ιρλανδία και τη Δανία, έχουν πετύχει. Χωρίς να παραγνωρίζεται η αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για το συγκεκριμένο θέμα συνηγορούν υπέρ της ικανοποίησης του αιτήματος της ομάδας των νέων αγροτών το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδας και συμπαρίστανται σημαντικός αριθμός επαγγελματικών οργανώσεων και φορέων των αγροτών (ΠΑΣΕΓΕΣ, ΚΑΠΝΙΚΗ, ΓΕΣΑΣΕ, ΣΥ.Δ.Α.Σ.Ε., κλπ).

Επισημαίνεται τέλος, ότι ο πολιτικός χειρισμός των οικονομικών ενισχύσεων της ΚΑΠ, σε συνέργια με την προσφορά τιμών κάτω του κόστους στην αγορά του καπνού, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, οδήγησε όπως δείχνουν οι πρώτες εκτιμήσεις σε ακραία αποτελέσματα μείωσης της καπνοκάλλιέργειας κατά 70-80% που σημαίνει πιθανό μηδενισμό αυτής, πολύ πριν το 2013, γεγονός που πιστεύω κανείς δεν το επιδιώκει.

(ηο + 10)

D. I. G. N. K. S. J.